٧٥ ساڵ لە پەیڕەو لە هەڵوێستی ڕۆژنامەوانی و ئەدەبی لە ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست

هەمە هەڤە و ئەندەزەی لە ١١ هەڵەی لە ٦٢ ی ژمارەی ئەمە ئەرشیڤکراون

هەمە هەڤە و ئەندەزەی لە ١١ هەڵەی لە ٦٢ ی ژمارەی ئەمە ئەرشیڤکراون

ئامادەکردنی: بەهار ئەحمەد ئەمین

ساڵی ٧٥ ی ڕۆژنامەی هاوڵاتی وەک یەکێک لە کۆنترین ڕۆژنامە بەردەوامەکانی ناوچەکە، ئەرشیڤی خۆی وەک بەڵگەنامەیەکی زیندوو دەخاتە بەردەستی خوێنەران. ئەم وتارە هەڵەکانی ٧٥ ساڵی ڕابردوو کۆ دەکاتەوە و ڕوونی دەکاتەوە چۆن هەڵەی چاپ، وەرگێڕان و دەستکاری ئاسایی بووەتە بەشێک لە مێژووی ڕۆژنامەکە.

١٩٤٨ – ١٩٥٠: ساڵی یەکەم و هەڵەی چاپی یەکەم

ساڵی یەکەمی ڕۆژنامەی هاوڵاتی لە ١٤ ی تەممووزی ١٩٤٨ دەرچووە و تەنها ٤ لاپەڕە بووە. زۆربەی هەڵەکانی ئەو ساڵە پەیوەندیدار بوون بە کەمی پێگەی چاپخانەکە و کەمی پسپۆڕی تایپکەرەکان. نموونەیەکی باو ئەوە بووە کە ناوی وەزیرەکان بە هەڵە چاپ کراون و دواتر لە ژمارەی داهاتوودا ڕاستکراونەتەوە بەبێ ئەوەی داوای لێبوردن بکرێت.

هەڵەی ناوی وەزیرەکان و چۆنیەتی ڕاستکردنەوەکەی

لە ژمارەی ٤٢ ی ساڵی یەکەمدا ناوی وەزیرێکی کۆن بە هەڵە چاپ کرا و لە ژمارەی ٤٣ دا بە ڕوونی داوای لێبوردن کرا. ئەم جۆرە هەڵەیە ئەوەندە بەکار هێنرا کە ئێستا وەک نموونەیەکی کلاسیکی هەڵەی چاپ لە پۆلەکانی ڕۆژنامەوانیدا بەکار دێت.

هەڵەی ژمارە و بەرواری چاپکردن

چەند جارێک ژمارەی ڕۆژنامەکە بە هەڵە چاپ کراوە و بەرواری ڕۆژێکی پێشووتر یان دوای چاپکردنەکە دانراوە. ئەمە کاریگەری لە سەر ڕیزبەندی ئەرشیڤەکە دروست کردووە و پێویستی بە ڕاستکردنەوەی دەستی هەیە لە لایەن توێژەرانەوە.

هەڵەی وێنە و نەخشە لە ناو دەقدا

جگە لە هەڵەی نووسراو، چەند جارێک وێنە و نەخشەکان لە شوێنی هەڵە چاپ کراون و پەیوەندییان بە وتارەکەوە نەبووە. ئەمە وای کردووە کە خوێنەر بە هەڵە تێبگات لە مەبەستی نووسەر، بەڵام دواتر ڕاستکراونەتەوە و ئێستا لە کۆپییە نوێکانی ئەرشیڤەکەدا بە شێوەیەکی ڕاست دانراون.

هەڵەی وەرگێڕان و کاریگەریی لە سەر وەرگێڕانی ئەدەبی

هەڵەی وەرگێڕان لە ساڵی ١٩٥٠ دا کاریگەری لە سەر وەرگێڕانی چیرۆکی کورتی ئەدەبی هەبووە. وەرگێڕێک وشەی عەرەبی بە هەڵە وەرگێڕاوە و ئەمە وای کردووە کە واتای چیرۆکەکە گۆڕێ. ئەمە یەکێکە لە کۆنترین نموونەکانی هەڵەی وەرگێڕان کە لە ڕۆژنامەی هاوڵاتیدا تۆمار کراوە و ئێستا وەک بەشێک لە مێژووی ئەدەبی ئەرشیڤەکە پارێزراوە.

هەڵەی چاپی دووەم و ئەوەی ڕاستکرایەوە

لە ساڵی ١٩٥٢ دا هەوڵێک درا بۆ ڕاستکردنەوەی هەڵەکانی ساڵی یەکەم لە چاپی دووەمدا. بەڵام هەندێک هەڵە بێ ڕاستکردنەوە مانەوە و ئەمە وای کردووە کە هەندێک کاپی جیاواز هەبن کە لە یەکتر ناچن. ئەمە ئەرکێکی گرنگە بۆ توێژەرانی ئەدەبی کە بەراوردی نێوان کاپییەکان بکەن بۆ دیاریکردنی ئەوەی کامە ڕاستترە.

کاریگەری لە سەر توێژینەوە ئەکادیمییەکان

هەڵەکانی ساڵی یەکەم بە درێژایی سەدەی ڕابردوو کاریگەری لە سەر توێژینەوە ئەکادیمییەکان هەبووە. چەند توێژینەوەیەک بە هەڵە ئاماژەیان بە ژمارەکانی ساڵی یەکەم کردووە و ئەمە وای کردووە کە ئەنجامەکانیان ڕاست نەبێت. ئەم بەشە ئامانجی ئەوەیە ئەو کێشانە ڕوون بکاتەوە بۆ ئەوەی توێژەران بزانن چۆن ئەو سەرچاوانە بەکار بهێنن.

ئەرشیڤی دیجیتاڵی و ڕاستکردنەوەی ئەمڕۆ

ئەمڕۆ ئەرشیڤی دیجیتاڵی هاوڵاتی هەوڵ دەدرێت بە شێوەیەکی ڕاست بەڕێوەبچێت و هەڵەکانی ساڵی یەکەم بە شێوەیەکی جیا تۆمار کراون بەبێ ئەوەی گۆڕانکاری لە سەر دەقی ڕەسەن بکرێت. ئەمە ڕێگە بە توێژەران دەدات کە بزانن چی گۆڕاوە و چی وەک خۆی مایەوە لە ساڵی ١٩٤٨ دا.

ڕۆژنامەی هاوڵاتی لە ساڵی یەکەمی ئەندامانیدا ٧٥ ساڵ لە پەیڕەو لە هەڵەی چاپ و ئەدەبی لە ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست

(دەستپێکی ڕۆژنامەی هاوڵاتی لە ساڵی یەکەمی ئەندامانیدا ٧٥ ساڵ لە پەیڕەو لە هەڵەی چاپ و ئەدەبی لە ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست)

هەمە هەڤە و ئەندەزەی لە ١١ هەڵەی لە ٦٢ ی ژمارەی ئەمە ئەرشیڤکراون

ئامادەکردنی: بەهار ئەحمەد ئەمین

ساڵی ٧٥ ی ڕۆژنامەی هاوڵاتی وەک یەکێک لە کۆنترین ڕۆژنامە بەردەوامەکانی ناوچەکە، ئەرشیڤی خۆی وەک بەڵگەنامەیەکی زیندوو دەخاتە بەردەستی خوێنەران. ئەم وتارە هەڵەکانی ٧٥ ساڵی ڕابردوو کۆ دەکاتەوە و ڕوونی دەکاتەوە چۆن هەڵەی چاپ، وەرگێڕان و دەستکاری ئاسایی بووەتە بەشێک لە مێژووی ڕۆژنامەکە.

١٩٤٨ – ١٩٥٠: ساڵی یەکەم و هەڵەی چاپی یەکەم

ساڵی یەکەمی ڕۆژنامەی هاوڵاتی لە ١٤ ی تەممووزی ١٩٤٨ دەرچووە و تەنها ٤ لاپەڕە بووە. زۆربەی هەڵەکانی ئەو ساڵە پەیوەندیدار بوون بە کەمی پێگەی چاپخانەکە و کەمی پسپۆڕی تایپکەرەکان. نموونەیەکی باو ئەوە بووە کە ناوی وەزیرەکان بە هەڵە چاپ کراون و دواتر لە ژمارەی داهاتوودا ڕاستکراونەتەوە بەبێ ئەوەی داوای لێبوردن بکرێت.

هەڵەی ناوی وەزیرەکان و چۆنیەتی ڕاستکردنەوەکەی

لە ژمارەی ٤٢ ی ساڵی یەکەمدا ناوی وەزیرێکی کۆن بە هەڵە چاپ کرا و لە ژمارەی ٤٣ دا بە ڕوونی داوای لێبوردن کرا. ئەم جۆرە هەڵەیە ئەوەندە بەکار هێنرا کە ئێستا وەک نموونەیەکی کلاسیکی هەڵەی چاپ لە پۆلەکانی ڕۆژنامەوانیدا بەکار دێت.

هەڵەی ژمارە و بەرواری چاپکردن

چەند جارێک ژمارەی ڕۆژنامەکە بە هەڵە چاپ کراوە و بەرواری ڕۆژێکی پێشووتر یان دوای چاپکردنەکە دانراوە. ئەمە کاریگەری لە سەر ڕیزبەندی ئەرشیڤەکە دروست کردووە و پێویستی بە ڕاستکردنەوەی دەستی هەیە لە لایەن توێژەرانەوە.

هەڵەی وێنە و نەخشە لە ناو دەقدا

جگە لە هەڵەی نووسراو، چەند جارێک وێنە و نەخشەکان لە شوێنی هەڵە چاپ کراون و پەیوەندییان بە وتارەکەوە نەبووە. ئەمە وای کردووە کە خوێنەر بە هەڵە تێبگات لە مەبەستی نووسەر، بەڵام دواتر ڕاستکراونەتەوە و ئێستا لە کۆپییە نوێکانی ئەرشیڤەکەدا بە شێوەیەکی ڕاست دانراون.

هەڵەی وەرگێڕان و کاریگەریی لە سەر وەرگێڕانی ئەدەبی

هەڵەی وەرگێڕان لە ساڵی ١٩٥٠ دا کاریگەری لە سەر وەرگێڕانی چیرۆکی کورتی ئەدەبی هەبووە. وەرگێڕێک وشەی عەرەبی بە هەڵە وەرگێڕاوە و ئەمە وای کردووە کە واتای چیرۆکەکە گۆڕێ. ئەمە یەکێکە لە کۆنترین نموونەکانی هەڵەی وەرگێڕان کە لە ڕۆژنامەی هاوڵاتیدا تۆمار کراوە و ئێستا وەک بەشێک لە مێژووی ئەدەبی ئەرشیڤەکە پارێزراوە.

هەڵەی چاپی دووەم و ئەوەی ڕاستکرایەوە

لە ساڵی ١٩٥٢ دا هەوڵێک درا بۆ ڕاستکردنەوەی هەڵەکانی ساڵی یەکەم لە چاپی دووەمدا. بەڵام هەندێک هەڵە بێ ڕاستکردنەوە مانەوە و ئەمە وای کردووە کە هەندێک کاپی جیاواز هەبن کە لە یەکتر ناچن. ئەمە ئەرکێکی گرنگە بۆ توێژەرانی ئەدەبی کە بەراوردی نێوان کاپییەکان بکەن بۆ دیاریکردنی ئەوەی کامە ڕاستترە.

کاریگەری لە سەر توێژینەوە ئەکادیمییەکان

هەڵەکانی ساڵی یەکەم بە درێژایی سەدەی ڕابردوو کاریگەری لە سەر توێژینەوە ئەکادیمییەکان هەبووە. چەند توێژینەوەیەک بە هەڵە ئاماژەیان بە ژمارەکانی ساڵی یەکەم کردووە و ئەمە وای کردووە کە ئەنجامەکانیان ڕاست نەبێت. ئەم بەشە ئامانجی ئەوەیە ئەو کێشانە ڕوون بکاتەوە بۆ ئەوەی توێژەران بزانن چۆن ئەو سەرچاوانە بەکار بهێنن.

ئەرشیڤی دیجیتاڵی و ڕاستکردنەوەی ئەمڕۆ

ئەمڕۆ ئەرشیڤی دیجیتاڵی هاوڵاتی هەوڵ دەدرێت بە شێوەیەکی ڕاست بەڕێوەبچێت و هەڵەکانی ساڵی یەکەم بە شێوەیەکی جیا تۆمار کراون بەبێ ئەوەی گۆڕانکاری لە سەر دەقی ڕەسەن بکرێت. ئەمە ڕێگە بە توێژەران دەدات کە بزانن چی گۆڕاوە و چی وەک خۆی مایەوە لە ساڵی ١٩٤٨ دا.

پەرلەمانی هەرێمی کوردستان ڕایگەیاند هەڵبژاردنی ئەنجامدانی ڕۆژی ٢٧ی مانگی داهاتوو ڕەت دەکاتەوە

(دەستپێکی ساڵی یەکەمی ئەندامانیدا ٧٥ ساڵ لە پەیڕەو لە هەڵەی چاپ و ئەدەبی لە ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست)

هەمە هەڤە و ئەندەزەی لە ١١ هەڵەی لە ٦٢ ی ژمارەی ئەمە ئەرشیڤکراون

ئامادەکردنی: بەهار ئەحمەد ئەمین

ساڵی ٧٥ ی ڕۆژنامەی هاوڵاتی وەک یەکێک لە کۆنترین ڕۆژنامە بەردەوامەکانی ناوچەکە، ئەرشیڤی خۆی وەک بەڵگەنامەیەکی زیندوو دەخاتە بەردەستی خوێنەران. ئەم وتارە هەڵەکانی ٧٥ ساڵی ڕابردوو کۆ دەکاتەوە و ڕوونی دەکاتەوە چۆن هەڵەی چاپ، وەرگێڕان و دەستکاری ئاسایی بووەتە بەشێک لە مێژووی ڕۆژنامەکە.

١٩٤٨ – ١٩٥٠: ساڵی یەکەم و هەڵەی چاپی یەکەم

ساڵی یەکەمی ڕۆژنامەی هاوڵاتی لە ١٤ ی تەممووزی ١٩٤٨ دەرچووە و تەنها ٤ لاپەڕە بووە. زۆربەی هەڵەکانی ئەو ساڵە پەیوەندیدار بوون بە کەمی پێگەی چاپخانەکە و کەمی پسپۆڕی تایپکەرەکان. نموونەیەکی باو ئەوە بووە کە ناوی وەزیرەکان بە هەڵە چاپ کراون و دواتر لە ژمارەی داهاتوودا ڕاستکراونەتەوە بەبێ ئەوەی داوای لێبوردن بکرێت.

هەڵەی ناوی وەزیرەکان و چۆنیەتی ڕاستکردنەوەکەی

لە ژمارەی ٤٢ ی ساڵی یەکەمدا ناوی وەزیرێکی کۆن بە هەڵە چاپ کرا و لە ژمارەی ٤٣ دا بە ڕوونی داوای لێبوردن کرا. ئەم جۆرە هەڵەیە ئەوەندە بەکار هێنرا کە ئێستا وەک نموونەیەکی کلاسیکی هەڵەی چاپ لە پۆلەکانی ڕۆژنامەوانیدا بەکار دێت.

هەڵەی ژمارە و بەرواری چاپکردن

چەند جارێک ژمارەی ڕۆژنامەکە بە هەڵە چاپ کراوە و بەرواری ڕۆژێکی پێشووتر یان دوای چاپکردنەکە دانراوە. ئەمە کاریگەری لە سەر ڕیزبەندی ئەرشیڤەکە دروست کردووە و پێویستی بە ڕاستکردنەوەی دەستی هەیە لە لایەن توێژەرانەوە.

هەڵەی وێنە و نەخشە لە ناو دەقدا

جگە لە هەڵەی نووسراو، چەند جارێک وێنە و نەخشەکان لە شوێنی هەڵە چاپ کراون و پەیوەندییان بە وتارەکەوە نەبووە. ئەمە وای کردووە کە خوێنەر بە هەڵە تێبگات لە مەبەستی نووسەر، بەڵام دواتر ڕاستکراونەتەوە و ئێستا لە کۆپییە نوێکانی ئەرشیڤەکەدا بە شێوەیەکی ڕاست دانراون.

هەڵەی وەرگێڕان و کاریگەریی لە سەر وەرگێڕانی ئەدەبی

هەڵەی وەرگێڕان لە ساڵی ١٩٥٠ دا کاریگەری لە سەر وەرگێڕانی چیرۆکی کورتی ئەدەبی هەبووە. وەرگێڕێک وشەی عەرەبی بە هەڵە وەرگێڕاوە و ئەمە وای کردووە کە واتای چیرۆکەکە گۆڕێ. ئەمە یەکێکە لە کۆنترین نموونەکانی هەڵەی وەرگێڕان کە لە ڕۆژنامەی هاوڵاتیدا تۆمار کراوە و ئێستا وەک بەشێک لە مێژووی ئەدەبی ئەرشیڤەکە پارێزراوە.

هەڵەی چاپی دووەم و ئەوەی ڕاستکرایەوە

لە ساڵی ١٩٥٢ دا هەوڵێک درا بۆ ڕاستکردنەوەی هەڵەکانی ساڵی یەکەم لە چاپی دووەمدا. بەڵام هەندێک هەڵە بێ ڕاستکردنەوە مانەوە و ئەمە وای کردووە کە هەندێک کاپی جیاواز هەبن کە لە یەکتر ناچن. ئەمە ئەرکێکی گرنگە بۆ توێژەرانی ئەدەبی کە بەراوردی نێوان کاپییەکان بکەن بۆ دیاریکردنی ئەوەی کامە ڕاستترە.

کاریگەری لە سەر توێژینەوە ئەکادیمییەکان

هەڵەکانی ساڵی یەکەم بە درێژایی سەدەی ڕابردوو کاریگەری لە سەر توێژینەوە ئەکادیمییەکان هەبووە. چەند توێژینەوەیەک بە هەڵە ئاماژەیان بە ژمارەکانی ساڵی یەکەم کردووە و ئەمە وای کردووە کە ئەنجامەکانیان ڕاست نەبێت. ئەم بەشە ئامانجی ئەوەیە ئەو کێشانە ڕوون بکاتەوە بۆ ئەوەی توێژەران بزانن چۆن ئەو سەرچاوانە بەکار بهێنن.

ئەرشیڤی دیجیتاڵی و ڕاستکردنەوەی ئەمڕۆ

ئەمڕۆ ئەرشیڤی دیجیتاڵی هاوڵاتی هەوڵ دەدرێت بە شێوەیەکی ڕاست بەڕێوەبچێت و هەڵەکانی ساڵی یەکەم بە شێوەیەکی جیا تۆمار کراون بەبێ ئەوەی گۆڕانکاری لە سەر دەقی ڕەسەن بکرێت. ئەمە ڕێگە بە توێژەران دەدات کە بزانن چی گۆڕاوە و چی وەک خۆی مایەوە لە ساڵی ١٩٤٨ دا.